

КУТЛОВ

МЕХНАТ УЛУГЛАГАН ОЛИМ

Хар бир мамлакат тараққиёти замиди турли соҳаларга татбиқ этилаётган илм-фан, билим ва албатта, юксак тафаккур хамда маънавият ётади. Мамлакатимизда сўнгги йилларда янги хаёт, янги жамият куришда илм-фан ривожига қаратилётган улкан эътибор ва бу борада эришилтган юксак натижалар хам буниинг яққол ифодасидир. Президентимизнинг бевосита ташаббуси ва сайди-харакати билан таълим-тарбия тизимини такомиллаштириш, илм-фан соҳаси ривожига қаратилётган эътибор нафакат таълим соҳасини, балки одамларнинг дунёкараси, бутун хаётимизни тубдан ўзгартириб юборгани айни ҳақиқатдир.

Эзгу мақсадларга эришишда энг мураккаби, шу билан бирга, ҳал құлуви ахамиятга эга бўлган мезон бу – таълим-тарбия соҳаси экани шубҳасиз. Замонавий билим ва қасб-хунар эгаллаган, янгиликка интилиб яшайдиган, ҳеч кимдан кам бўлмайдиган ёш авлодни тарбиялаш борасида босиб ўтилган кийин ван машакатли йўл ҳар бир жамиятнинг эртаги тараққиёти учун мустаҳкам пойдевор вазифасини ўтайди. Шу йўлда илм-фан фидойилари, педагог ходимларнинг фидокорона меҳнати ҳар қанча эътироф ва эъзозга сазовордор. Ҳазрат Алишер Навоий бобомиз айтгандек: «Ҳак ўйлнда ким сенса бир ҳарф ўқутмиши ранж ила, Айламак бўлмас адо онинг ҳақин юз ганжала».

Шундай улкан ва улуғвор ишларни амалга ошириша Тошкент молия институти педагоглари, жумладан, институтда узоқ йиллар давомида фаолият юритиб келаётган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, иктисол фанлари доктори, профессор Ёрқин Абдуллаевнинг сидидилдан, беминнат меҳнати юртимизда таълим-тарбия соҳасида, хусусан, Ўзбекистон иктисолиётини қайта тиқлаш, уни ёшлар онгига сингидирса ва уларни миллий-мавнавий қадрийлар руҳида тарбиялаша туб бурилиш ва ўзгаришларга ҳам назарий, ҳам амалий пойдевор бўлди. Қанчадан-канча ўкув дастурлари, кўлланма ва дарсларни ишлаб чиқиб, амалда жорий этиш, уларни ҳар бир ўкувчи, ҳар бир талабанинг онгу шурурга сингидирша устоз Ёрқин Абдуллаевнинг беминнат хизматини ҳақиқий фидойилик намунаси деса бўлди.

Асли нуроталик Ёрқин Абдуллаев ўз ҳаётининг дастлабки йилларидан илм-фанны пухта эгаллаб, келажакда ўқимишли, билимдон, етук инсон бўйли элу юртига хизмат қилишига астойдил бел боғлаб тинмай ҳаракат қилиди. Шу юксак мақсад сари интилиш замирда бўлгуси олим 1960 йилда Андикон савдо билим юртини, 1968 йилда Тошкент ҳалқ ҳўяжалиги институтини аъло баҳолар билан туғатиб, катта ҳаётга йўлланмана оғди. У ўз иммий салоҳиятини илм-фана синаб кўриш учун Тошкент ҳалқ ҳўяжалиги институти (ҳозирги Тошкент давлат иктисолиёт университети)нинг статистика кафедраси аспирантурасига кириб, иммий изланиш олиб борди.

1972–1974 йилларда Москва иктисол статистика институти аспирантурасида таҳсил олди.

Тошкент ҳалқ ҳўяжалиги институти қошибдаги статистика кафедраси меҳнат жамоаси ёш тадқиқотчи учун ҳар жиҳатдан ўйниш, улгайиш ва етуклик сари кўтарилиб боришида чинакам мактаб вазифасини ўтади. Тинимиз меҳнат, иммий изланишлари туфайли номзодлик ва докторлик диссертацияларини муввафқиятли ёқлади. Ёрқин Абдуллаев ушбу даргоҳдаги кўп йиллик узлуксиз фаолияти давомида ўз педагогик маҳоратини, ўкув-услубий ишлар соҳасидаги билимдонлик тажрибасини тўла намоён этиб, талабаларнинг севимли устози, мураббийсига айланди.

Устоз Ё.Абдуллаев 1985–1991 йиллар ўзи тарбияланган институтдаги ҳисоб-иктисол факультетини декан сифатида бошқариб, педагогик жамоа аъзоларининг хурматини қозонди. Устоздаги катта иммий тажриба, ташкилотчилик салоҳияти эътироф топиб, 1991 йилдан Тошкент молия институти ўкув ишлари ва 1997 йилдан иммий ишлар бўйича проректори вазифасида ишлади.

Маълумки, олимнинг чинакам олимлиги, энг аввало, унинг иммий асрарлари билан, қолаверса, иштедодли шогирдларининг салоҳияти билан белгиланади. Ёрқин Абдуллаевнинг турли мавзулар, иктисолиёт фаннинг муммалорига бағишланган ўнлаб йирик монографик асрарлари, ри-

солалари, шунингдек, Ўзбекистон иктисолиётига оид ўкув дарсларни, кўлланмалари турли йилларда нашр этилиб, кенг китобхонлар омаси эътирофига сазовор бўлган.

Професор Ё.Абдуллаевнинг иммий-педагогик фаолияти меваси сифатида олим ўкув юртлари тизимида Ўзбекистон иктисолиётини ўрганиш ва ўқитишида иммийлик, холислик, иктисолиёт таомилларининг устуворлигини таъминлаш жарайенини юқори даражада ташкил қилиш ва таомиллаштиришга қаратилган «Пул», «Кредит», «Бозор иктисолиёт асослари», «Банк иши», «Статистика назарияси», «Макроиктисолиёт статистика», «Менежмент», «Иктисолиёт таҳлил», «Кинчик бизнес ва тадбиркорлик асослари» ва «Қимматли қофзлар» каби дарслар ва ўкув кўлланмалари нашр этилди.

Айнан, мустақиллик даври олимнинг серкіра ижодида алоҳида ўрин тутади. У жон-куяр иктисолиёт олим сифатида янчича таомиллар ва иммий ёндашувлар асосида иктисолиётимиз солномасини ёритадиган жиддий тадқиқотлар яратди. Хусусан, «Ижтимоий ишлаб чиқариш самардорлариги статистик ўрганишнинг минтақавий жиҳатлари», «Регионал иктисолиёт самардорлориги статистикасидаги муммалор», «Қўрсаткичлар тизими ва уларни аниқлаш методикаси» каби мавзуларни шулар сирасида санаб ўтиш мумкин.

Етук олимни мамлакат иктисолиётини солномаси саҳифаларини чукурроқ, терарроқ ёритадиган жиддий тадқиқотларидан ташқари, мемур жангароҳос публицистик фаолияти билан ҳам кўпчилик яқиндан билади.

Професор Ёрқин Абдуллаев ўкув-педагогик ва илм-фан соҳаларидаги меҳнатлари туфайли мамлакатимиз иммий жамоатчилигининг эътиборига тушди, таникли иктисолиёт олим сифатида муносиб эътироф этилди.

Олим фан йўлида изланадиган истеъоддли ўзларнинг севимли устози, раҳнамоси ҳамдир. Унинг раҳбарлигига 10 нафарга яқин фан докторлари ва номзодлари тайёрлангани ҳам фикри мизин тасдиқлайди.

Халқимизда меҳнат кишини улуғлади, унинг номини шон-шарафга буркайди, деб бежиз айтилмаган. Олимнинг кўп йиллик самарали меҳнати, чексан заҳмати эътироф этилди. Унинг хизматлари давлатимиз томонидан муносиб баҳоланди. Буғун олим кўксини безарад турган «Ўзбекистон Республикаси олий таълим аълоҷиси» фахрий номиналлари бунини яққол ифодасидир.

Имсонни яшартиради, умрига умр қўшади, дея бежиз айтишмайди. Бу фикринг айни ҳақиқат экани бугун 80 ёшга қадам кўйтган бўлса-да, ҳали кирчиллама йигит каби гайрат ва шикоятга тўлиб турган устоз Ёрқин Абдуллаев мисолида яққол кўриб турибмиз.

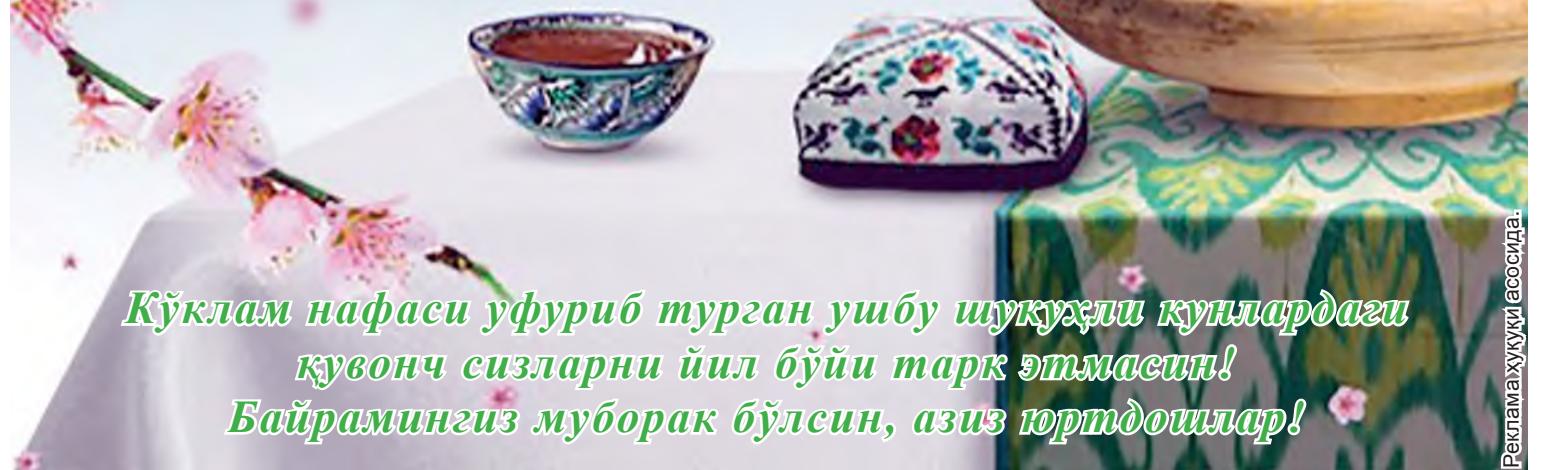
Юкорида айтилганларнинг барчаси тиниб-тinchimas, умри бетиним меҳнат ва изланышларда кечёттган, ўз она юртнинг бугуни, пороқ эртаси йўлида ҳалолу пок хизмат қилаётган бир фидойи имсон иммий салоҳиятининг теранлиги, маънавий оламининг бениҳоя кенглигидан ёрқин далолатидир.

Найм ОБЛОМУРОДОВ,
Тошкент молия институти
ижтимоий фанлар кафедраси мудири,
тарих фанлари доктори, профессор

Самарқанд шаҳар “NASOS STANSIYALARI VA ENERGETIKA” BOSHQARMASI жамоаси

юртдошларимизни гўзал ва бетакрор айём —
**Наврӯзи олам билан чин дилдан
табриклайди.**

Барчага жаннатмонанд диёримизни
янада яшнатиш, обод этишдек шарафли ишларида
улкан муваффақиятлар тилайди.

Кўклам нафаси уфуриб турган ушбу шукуҳли кунлардаги
қувонч сизларни йил бўйи тарқ этмаси!
Байрамингиз муборак бўлсин, азиз юртдошлар!

Реклама хукуки асосида.

Нукус шаҳридаги “NUKUS CONSTANT ENGINEERING” МЧЖ жамоаси

юртимиз аҳлини Наврӯз байрами
билан самимий муборакбод этади.

Янгиланиш, меҳр-оқибат ва
қадр-қиммат айёми барча оиласларга
тинчлик-хотиржамлик,
мустаҳкам саломатлик,
баҳт ва омад олиб келсин!

Самарқанд шаҳар “JARTEPA QURILISH DIZAYN” МЧЖ жамоаси

мамлакатимиз аҳолишини яшлатиш, меҳр-оқибат ва
қадр-қиммат айёми —

ЖАВРҰЗ БАЙРАМИ билан табриклайди.
Кўклам сурурни кезаётгани юртимизда қувонч ва
тоддик, тўқинлик, фаровонлик барғавом, осмонишиз жамоаша
мусаффо бўлгани!

Реклама хукуки асосида.

Наврӯз айёми барчангизга муборак бўлсин!

Сумалакдан тош топдим...

Наврӯз ўйлнинг энг гўзал фаслида нишонланади. Ўша пайтда қишилоғимиз бирар чиройли бўлиб кетадики... Кир-адирлар, ўтлоқлар кўм-кўк. Богимиздаги дарахтлар турфа рангларда гуллаган: кўкиш, қизғиши, оптоқ... Шундай паллада бувам: "Табиат уйғонмоқда, болам, юртниң, сизларнинг ризқу рўзинеуз бу", дейдилар.

Кишилоғимиздаги ҳар бир маҳалла байрам нишонланади. Дугоналарим билан бирга биз ҳам байрам тадбирларига борамиз. Айниқса, момоларимизнинг эрта тонган сумалак солиш маросимларини бошлаб юбориши менга жуда ёқади. Тенгдошлариминг янгарли маҳалламизни суприб-сидириб, сувлар сегиб кўйиши, кўм-кўй бўғдой майсаларини эзиб, сувларини катта қозонга солиб, қайнатишиди. Унга биз териб келган тошлар билан бирга пишгандга эса уларни ким кўпро топса, ўша аълочи бўлади, катта ўқишиларга кириб ўқиди, баҳти бўлади, деб роса талашиб-тортишиб, сумалик ичидан тош ва ёнгоқ топамиз. Кейин фақат "5" баҳога ўқиш ҳаракатида бўламиз. Негаки, сумалакдан тош тонган ўқувчининг паст баҳо олишига ҳаққи ўй.

Катта дошқозонда сумалак биқилаб қайнайди, атрофида бувижонларимиз лапар ва қўшиқлар айтишиди. Сумалак тайёр бўғач, дастурхон ёзилиб, унга кўк сомса, сумалак, кўк чучвара ва бошқа миллий таомлар тортилади. Қишлоқ йигитлари аркон тортишиди, кураш тушишиди. Ўйин-кулгу авжига чиқади. Қизлар Баҳорий билан бирга рақсга тушишиди. Кексалар эл-юртимизга тинчлик, хотиржамлик, хирмонларга тўкинил тилаб, дуо қилишиди. Баҳор таомларидан тотиб, етказганига шукр, омонлик-сомонлик, аслио кўрмайлик ёмонлик, дэя дуо қилишиди. Биз тендошларимиз билан "Бештош", "Оқ теракки, кўк терак" каби ўйинларларни ўйнаймиз, варраҳ учирашимиз.

Деярли бир ой давомида кишилоғимизнинг ҳар бир маҳалласида, ҳар бир кўчасида сумалак пиширилиб, байрам давом этади, мактабимизда ҳам бу байрам катта тантана билан нишонланади. Биз Наврӯзга бағишлаб шеър, қўшиқлар айтамиз, раҳсга тушашни.

Назаримда, шу кунларда ҳамма ёқ катта қўшиқка тўлгандек, ҳамма жойда байрам шукухи...

Баҳора БАФОҚУЛОВА,
Навбахор туманидаги 1-умумий
ўрта таълим мактаби ўқувчиси

Наврӯз байрами дастурхонини бу айёмининг шоҳ таоми ҳисобланган сервистами, ҳушихўр ва тансик таом — сумалакес тасавур қилиб бўйламиди. Малъумотларга кўра, 3000 ўйллик тарихга эга бўлган сумалак қадим-қадимдан баҳорни кутуб олиши, дехқончилик шилларининг бошланиси арафасида тайёрланган.

Одатда, байрамгача бўлган тадбирлар қаторига сумалак учун бўғдой ундириши ва уни парваришила ҳам киради. Бу масъуллиги вазифани кайвони момоларимиз уddyалашади. Сумалак тайёрларга бошланишидан олдин ўшитлар қозон-ўчони шай қилиб, шоҳ-шаббларни ҳозирлаб, қизлар кўча-кўй, ҳөвлайларни чиннидай қилиб қўйишади. Ҳа, сумалак кўпчиликнинг меҳнатини талаб этади. Ундириб янчиган бўғдой, ун ва ёғ, сув арапашмаси қозонда узоқ муддат қайнатилиб, минимис кўзғаб туриласди. Шу вақт мобайнида бир кўли шида бўлган киз-жувонлар ўйин-кулгу қилишида, момоларимиз лапларлар айтишиади.

Эътиборли жиҳати шундаки, қувватижон сумалакни баҳор фаслида кўйроқ истемол килиши табиблар азалдан тавесия этиб келишади. Чунки унинг таркибида инсон организми учун фойдали витаминлар кўп.

Немис олимларидан Эмерсон ва Эванс 1936 ўйлда бўғдой ўсимматасини текшириб, ҳайратга тушганлар. Боиси бўғдой таркибида "томофероль" моддаси мавжӯй бўлиб, у нимране, ишамиши, ёйсимион дармондори хусусиятлари билан женщень таркибида учрайдиган Е витаминининг ўзгинаси эканлиги исботланган.

Сумалак қонни тозалаб, жисмимизни тетикилаштиради, куч-куватимизни оширади. Унинг таркибида қанд мoddаси, оқсил, фойдали жаъхарлар (қислота), дармондорлар мўл.

Олимларининг таъкидлашича, сумалак гипертония, гепатит, бўйрак, меъда-чак хасталикларига яхши даво бўлиб, қон таркибини яхшилашиб, меъда-чак фаолиятини меъёрга келтиради, асабни тинчлантиради.

ҲАЛИМ

Ҳалим бўғдой ва мол гўшидан тайёрланади. Ўзбек пазандачилигига тансик таоми ҳисобланади. Буҳоро ва Самарқанд томонларда ҳалиса ҳам дейилади. Бу таоми иммунитетни мустаҳкамлани, инсонни тўй тутини билан қадорли.

Бўғдой таркибидаги глюкоза, магний, темир мoddаси, гўши таркибидаги барча микрореологияни зас фойдалилик дарахсанни оширади.

Ҳалим таъёллаш учун бўғдойнинг қайроқи нави намланаб, ўғирда туйиплади. Гўсти елтиб ташланиш, союқ сувда юваплади. 6 соат давомиди ишқ сувда ишви тилади.

Қозонга қизигач, ўирик-ўирик тўғралган гўши солинади. Устидан иштиплан бўғдой солиб, дарҳол сув қўйлади. 8-9 соат қайнатиб, көвлаб турған ҳолда пиширилади. Суви тортиб кетса, қайнаган сув қўйиб, яна көвланади. Гўши тополарга ажрилиб, бўғдой ёршилиб, бир хил массага келади. Тузы ростланади, эритимлаб сариеёт қўшилашиб.

Ҳалим, айниқса, кексалар учун юмашоқина тўйимли ва қувватбахш таоми ҳисобланади. Фақат қанд касали борларга тавсия этилмайди.

ЯЛПИЗНИНГ ХОСИЯТИ

Ялпиз — табиати қуруқ иссиқ. Қўнгилни очади, юракни қувватлайди, қонни суюлтиради. Ошқозонни қизитади, ҳазм қилиниши яхшилашибди. Ошқозон соўқлигини тарқатадиган сифатлари бор.

Соӣ, жилға, ариқ бўйлари, сернам ўтлоқларда ўсадиған ялпиз исини кўпчилигимиз ёқтирамиз. Юртимиз табиатида унинг сув ялпизи, қора ялпиз, қаламтирия ялпиз каби турларини учратиш мумкин. Унинг баргларида эфир майлари (ментол, ментон, пинен, фландрен, ценоил, неэлиол, жасмин), флавоноидлар, рамноза, майдан тузлари, микроунсрлар жамланмаси мавжуд.

Ялпизга исмалоқ, момоқаймоқ, ўйнгичка, шовул, барра пиёз, шивит, кўзикупок кабиларни аравлаштирган ҳолда тайёрланган кўшатни сомса, чуҷвара ва бошқа таомлар истемол қилинса, одам аъзолари хаётбахш моддаларга қараб турсан пайтда жуда кўл келади.

Ялпиз чоёға кўшиб дамлаб ичилса, жигилни кайнашини тўхтатади. Бундай дамламага бир бўлак лимон кўшиб юборилса, янаёдя яхши. Кунига 2-3 стакан ичши керак.

Буни қарангли, қадимги Юнонистон ва Римда ҳам ялпиз ҳиди кайфиятни кўтариши, фикрлашса ёрдам беришини билишган экан.

Суюндик МАМИРОВ
тайёрлади

Абдулла ОРИПОВ

Авал юрагингга мўралайди у,
Сўнгра куртакларга ўргатади сўз.
Заминнинг кўзидан қочади уйқу,
Демак, Баҳор келди,
Келмоқда Наврӯз.

Кишининг аҳволига боқиб ҳойнаҳоӣ,
Юм-юм ёш тўқмоқда эриётган муз.
Жилва қилаётир тенгизи бир чирой,
Демак, Баҳор келди,
Келмоқда Наврӯз.

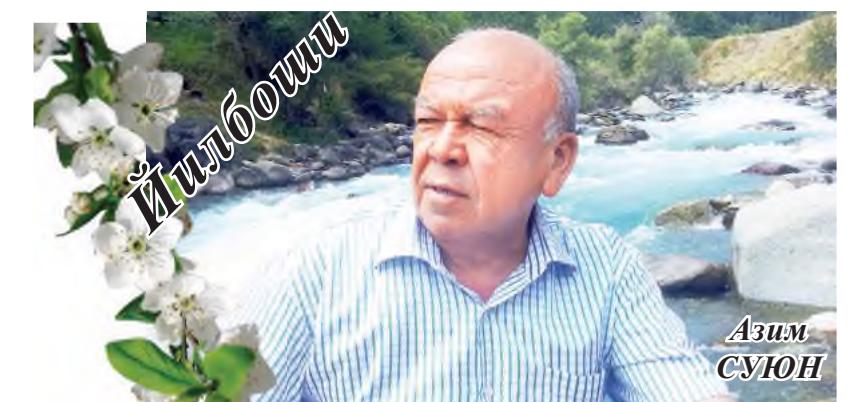
Она бағри каби илиқдир олам,
Харир ҳовур ичра яйтар дала-туз.
Қолди пучмоқларда ҳазон янглиг гам,
Демак, Баҳор келди,
Келмоқда Наврӯз.

Яна қўнгиллардан рутубат кетди,
Яна шуълалардан қамашмоқда кўз.
Яна дилдорликнинг фурсати етди,
Демак, Баҳор келди,
Келмоқда Наврӯз.

Жуманиёз
ЖАББОРОВ

Наврӯз келибон, жумлаша жаҳон нозланажакодир,
Офтоб қизитиб, аста-секин ёзланажакодир.
Яшар табиат, дашту адир лола ичинда,
Юртим — чаманим ўзгача пардозланажакодир.
Ирмоқ куладир, елга ўпич берса бинафша,
Майса күёш тафтида таннозланажакодир.
Бир лаҳза эшиш кумрию булбулни навосин,
Шўх-шўх таралиб, яллаю шаҳнозланажакодир.
Қайнар сумалак, варрак учар, тўю томоша,
Диллар қувониб, соз ила парвозланажакодир.
Жавлон уришар давра тузиб неча ўигитлар,
Қизлар безаниб, хусн ила мумтозланажакодир.
Дунёда одам қадри баланд, севса Ватанини,
Юрт ичра яна ҳурмату эъзозланажакодир.

Бугун барбадордир Кеча ва Кундуз —
Олам меҳварида қуёш барқарор.
Жанубий ярим шар кучогида Куз,
Шимолий ярим шар багрида Баҳор.
Хуш келдинг, Наврӯзим, Ўзбекистонга,
Хуш кўрдик, мойчечак, бодом гуллари.
Истиқбол юз очган ота маконга
Анбарлар ташийди тоза еллари.
Гарчи кечаларнинг ҳарорати наст,
Этни жунжуктиради бу тунлар гарчи.
Офтобли тунларга ихлосу ҳавас
Олиб учиб келди наврӯзак* — элчи.
Йил — Йилбошисидан... мана, нафаси
Тумандай тарқатди Қии жафоларин.
Жарлар, дарахтларда қушлар усси
Тагин кутуб олди “бевафо”ларин.
Мен бир ошиқ шоир, кўкди камалак,
Қалдиргочнинг қийиб учшин кутдим.
Дошқозонлар тўла ҳалим, сумалак,
Қозонинг тўлгани рост бўлсин, ЮРТИМ!

Наврӯзак — куш номи

Agrobank

Наврӯз муборак!

"Агробанк" АТБ жамоаси
мижозларини, ҳамкорларини,
барча юртдошларимизни янгиланиш
ва ёшариш айёми – Наврӯз байрами билан
муборакбод этади!

www.agrobank.uz
тел. (+99871) 203 88 88

Реклама хукуки асосиди
/AgrobankChannel
/agrobankuzbekistan
Download on the App Store
GET IT ON Google Play
Хизматлар лицензияланган

Бош муҳаррир: Ислом ҲАМРОЕВ

Таҳрир хайъати:
Бахром АБДУХАЛИМОВ
Наримон УМАРОВ
Мухаммад АЛИ
Гавҳар АЛИМОВА
Мухаррам ДАДАХОДЖАЕВА
Қодир ЖЎРАЕВ

Ташнибат МАТИБАЕВ
Тальят МУРОДОВ
Абдукамол РАҲМОНОВ
Умиджон СУЛАЙМОНОВ
Собир ТУРСУНОВ
Алишер ШОДМОНОВ
Шуҳрат ЯКУБОВ

Бўлиmlар:
Партия турмуши ва парламент фаолияти бўлими — 71 288-46-54 (149);
Котибият — 71 288-42-14 (144);
Ахборот, хуқуқ ва хатлар бўлими — 71 288-42-13 (123);
Кабулхона — 71 288-42-12 (141) факс;
Реклама бўлими — 71 288-42-14 (132); 90 900-72-15
Масъул котиб — Абдуғани Содиков
Навбатчи муҳаррир — Қамол Матг’убов

Taxhixiy manzili: 100043, Toшкent шаҳри, Чилонзор тумани «Шарқ тонги» кўчаси, 23-йи.

1995 йил 22 февралдан
чика бошлиған
info@adolatgzt.uz
adolatgzt-95@mail.ru

ISSN 2091-5201

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 раками билан 2006 йил 6 декабрда рўйхатга олинган. Козоз биноми А-2. Жажми – 3 босма табок. Офсет усусида босилган. Буортма Г – I300

НАШР
КЎРСАТКИЧИ: 100

Адади – 2176
Босинга топширилини вакти – 21.00
Босинга топширилини вакти – 21.00
Баҳорни келишилган нархда

Таҳририят келган кўләмзалил тақриз килинмайди ва муаллифа кайтарilmайди.
Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас.
Газетанинг етказиб берилиши учун обуани расмийлаштирган ташкил жавобгар.

«Шарқ» НМАК босмахосасида чон этиди.
Корхона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турион кўчаси, 41-йи.